

Bruxelles, 19. prosinca 2022.
(OR. en)

16238/22

**Međuinstitucijski predmet:
2022/0367(NLE)**

**ENER 704
CLIMA 687
CONSOM 354
TRANS 805
AGRI 728
IND 573
ENV 1330
COMPET 1063
FORETS 140**

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	14787/22
Br. dok. Kom.:	14349/22
Predmet:	Prijedlog UREDBE VIJEĆA o utvrđivanju okvira za ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora

Za delegacije se u Prilogu nalazi tekst Prijedloga uredbe Vijeća o utvrđivanju okvira za ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora slijedom političkog dogovora na sastanku Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku (energetika) 19. prosinca 2022.

Tekst u prilogu podložen je pravno-jezičnoj redakaturi.

Vijeće je odlučilo odobriti primjenu pisanog postupka za donošenje ove Uredbe.

UREDBA VIJEĆA (EU) 2022/...

od ...

o utvrđivanju okvira za ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 122. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Agresivni rat Ruske Federacije protiv Ukrajine i dosad nezabilježeno smanjenje opskrbe država članica prirodnim plinom iz Ruske Federacije ugrožavaju sigurnost opskrbe u Uniji i njezinim državama članicama. Ruska Federacija služi se plinom kao oružjem i manipulira tržištem namjernim prekidima protoka plina, što je dovelo do naglog porasta cijena energije u Uniji i tako ugrozilo ne samo gospodarstvo Unije nego i sigurnost opskrbe. Brzim uvođenjem obnovljivih izvora energije kao zaštite od djelovanja Rusije mogu se ublažiti učinci trenutačne energetske krize. Energija iz obnovljivih izvora može znatno doprinijeti odgovoru na rusko služenje energijom kao oružjem tako što će ojačati sigurnost opskrbe u Uniji, smanjiti nestabilnost na tržištu i sniziti cijene energije.

- (2) Posljednjih mjeseci djelovanjem Rusije dodatno se pogoršalo stanje na tržištu, posebno zbog većeg rizika od potpunog prekida opskrbe Unije ruskim plinom u bliskoj budućnosti, što je utjecalo na sigurnost opskrbe u Uniji. To je dovelo do naglog rasta nestabilnosti cijena energije u Uniji i povećanja cijene plina i električne energije tijekom ljeta na rekordnu razinu, zbog čega su porasle maloprodajne cijene električne energije za koje se očekuje da će se postepeno odraziti na većinu potrošačkih ugovora i sve više opteretiti kućanstva i poduzeća. Pogoršanje stanja na energetske tržištima znatno je doprinijelo općoj inflaciji u europodručju i usporavanju gospodarskog rasta diljem Unije. Taj će rizik i dalje postojati bez obzira na privremena smanjenja veleprodajnih cijena i bit će još relevantniji iduće godine, kako je prepoznato u najnovijem hitnom prijedlogu Komisije priloženom Komunikaciji Komisije od 18. listopada 2022. o Izvanrednoj energetskej situaciji – zajednička priprema, nabava i zaštita EU-a. Europska energetska poduzeća sljedeće godine mogla bi se suočiti s velikim poteškoćama u popunjavanju skladišta plina jer je vrlo vjerojatno da će zbog trenutačne političke situacije plinovodima u Uniju iz Rusije stići manje plina ili da ga uopće neće biti. Osim toga, kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2022/1032 Europskog parlamenta i Vijeća¹, cilj je za 2023. da kapaciteti Unije za skladištenje plina budu napunjeni 90 %, za razliku od 80 % za ovu zimu. Također, nepredvidivi događaji kao što su sabotaza plinovoda i drugi rizici od poremećaja u sigurnosti opskrbe mogli bi stvoriti dodatne napetosti na tržištima plina. Usto, izgledi za konkurentnost europskog sektora tehnologije za energiju iz obnovljivih izvora pogoršani su zbog nedavnih politika u drugim svjetskim regijama kojima je pružena potpora širenju i ubrzanju čitavih lanaca vrijednosti tehnologije energije iz obnovljivih izvora.

¹ Uredba (EU) 2022/1032 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. lipnja 2022. o izmjeni uredbi (EU) 2017/1938 i (EZ) br. 715/2009 u pogledu skladištenja plina (SL L 173, 30.6.2022., str. 17.).

- (3) U tom kontekstu i kako bi se riješio problem izloženosti europskih potrošača i poduzeća visokim i nestabilnim cijenama koje uzrokuju gospodarske i socijalne poteškoće, olakšalo neophodno smanjenje potražnje za energijom zamjenom prirodnog plina energijom iz obnovljivih izvora te povećala sigurnost opskrbe, Unija treba poduzeti daljnje hitno i privremeno djelovanje kako bi ubrzala uvođenje obnovljivih izvora energije, osobito ciljanim mjerama kojima se u kratkom roku može ubrzati uvođenje energije iz obnovljivih izvora u Uniji.
- (4) Te hitne mjere odabrane su zbog svoje prirode i potencijala da u kratkom roku doprinesu rješavanju energetske krize. Konkretnije, nekoliko mjera iz ove Uredbe države članice mogu brzo provesti kako bi se pojednostavnio postupak izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora, bez potrebe da provode složene izmjene svojih nacionalnih postupaka i pravnih sustava i tako u kratkom roku ubrzati uvođenje energije iz obnovljivih izvora. Neke su od tih mjera općenite, primjerice uvođenje oborive pretpostavke da su projekti u području energije iz obnovljivih izvora od prevladavajućeg javnog interesa za potrebe relevantnog zakonodavstva o zaštiti okoliša ili uvođenje pojašnjenja u pogledu područja primjene direktiva o okolišu te pojednostavnjenje okvira za izdavanje dozvola za obnovu kapaciteta proizvodnih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora usmjeravanjem na učinke koji proizlaze iz promjena ili proširenja u usporedbi s izvornim projektom. Ostale mjere usmjerene su na specifične tehnologije, kao što su znatno kraće i brže izdavanje dozvola za opremu za solarnu energiju na postojećim konstrukcijama. Primjereno je te hitne mjere provesti što je prije moguće i prilagoditi ih koliko je potrebno da bi se ciljano odgovorilo na aktualne probleme.

- (5) Potrebno je uvesti dodatne hitne i ciljane mjere usmjerene na posebne tehnologije i vrste projekata koji imaju najveći potencijal za brzo uvođenje i izravan učinak na ciljeve smanjenja nestabilnosti cijena i smanjenja potražnje za prirodnim plinom bez ograničavanja sveukupne potražnje za energijom. Osim brzih postupaka izdavanja dozvola, kad je riječ o opremi za solarnu energiju na umjetnim konstrukcijama, primjereno je promicati i ubrzati ugradnju malih solarnih instalacija, uključujući za potrošače vlastite energije iz obnovljivih izvora i kolektivne potrošače vlastite energije kao što su lokalne energetske zajednice, zato što su to najjeftinije i najpristupačnije opcije s najmanjim utjecajem na okoliš ili drugim učincima zahvaljujući kojima se može postići brzo uvođenje novih instalacija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Osim toga, tim se projektima izravno podupiru kućanstva i poduzeća koja se suočavaju s visokim cijenama energije, a potrošače štiti od nestabilnosti cijena. Obnova kapaciteta proizvodnih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora opcija je za brzo povećanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora s najmanjim učinkom na mrežnu infrastrukturu i okoliš, uključujući i tehnologije za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, kao što je energija vjetra, za koje su postupci izdavanja dozvola obično dulji. Naposljetku, dizalice topline neposredna su i obnovljiva alternativa kotlovima na prirodni plin te imaju potencijal za znatno smanjenje potražnje za prirodnim plinom tijekom sezone grijanja.
- (5a) Zbog hitne i iznimne energetske situacije države članice trebale bi moći uvesti izuzeća od određenih obveza procjene utvrđenih u zakonodavstvu Unije o okolišu za projekte u području energije iz obnovljivih izvora, projekte skladištenja energije i projekte elektroenergetske mreže koji su potrebni za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav. Međutim, trebala bi biti ispunjena dva uvjeta: projekt bi se trebao provoditi na posebnom području za energiju iz obnovljivih izvora ili mrežu i takvo je područje trebalo biti predmet strateške procjene okoliša. Osim toga, trebalo bi donijeti razmjerne mjere ublažavanja ili, ako one nisu dostupne, kompenzacijske mjere kako bi se osigurala zaštita vrsta.

- (6) Ova bi se Uredba trebala primjenjivati na postupke izdavanja dozvola koji imaju datum početka unutar razdoblja njezine primjene. S obzirom na cilj ove Uredbe, hitnu situaciju i iznimne okolnosti u kojem se ona donosi, posebno uzimajući u obzir činjenicu da kratkoročno ubrzanje tempa uvođenja obnovljivih izvora energije u Uniji opravdava primjenu odredaba ove Uredbe na postupke izdavanja dozvola koji su u tijeku, državama članicama trebalo bi dopustiti primjenu ove Uredbe ili nekih njezinih odredaba na postupke izdavanja dozvola koje su u tijeku, a za koje nadležno tijelo nije donijelo konačnu odluku, pod uvjetom da se primjenom tih pravila poštuju postojeća prava trećih strana i njihova legitimna očekivanja. Države članice trebale bi stoga osigurati da je primjena ove Uredbe na postupke izdavanja dozvola koji su u tijeku proporcionalna i da se njome na odgovarajući način štite prava i legitimna očekivanja svih zainteresiranih strana.

- (7) Jedna od privremenih mjera sastoji se od uvođenja oborive pretpostavke da su projekti u području energije iz obnovljivih izvora od prevladavajućeg javnog interesa i da služe javnom zdravlju i sigurnosti, za potrebe relevantnog zakonodavstva Unije o okolišu, osim ako postoje jasni dokazi da ti projekti imaju veliki štetni utjecaj na okoliš koji se ne mogu ublažiti ili nadoknaditi. Postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, uključujući dizalice topline i energiju vjetra, ključna su za borbu protiv klimatskih promjena i onečišćenja, smanjenje cijena energije i ovisnosti Unije o fosilnim gorivima te osiguravanje sigurnosti opskrbe u Uniji. Pretpostavka da su postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, uključujući dizalice topline, od prevladavajućeg javnog interesa i služe javnom zdravlju i sigurnosti omogućila bi da takvi projekti, prema potrebi, budu predmetom pojednostavnjene procjene u okviru specifičnih odstupanja predviđenih relevantnim zakonodavstvom Unije o okolišu, s trenutačnim učinkom. Uzimajući u obzir njihove nacionalne posebnosti, državama članicama trebalo bi dopustiti da ograniče primjenu te pretpostavke na određene dijelove svojih državnih područja ili određene tehnologije ili projekte. Države članice mogu razmotriti primjenu te pretpostavke u svojem relevantnom nacionalnom zakonodavstvu o prostornom uređenju.

- (8) Na taj se način uzima u obzir važna uloga koju energija iz obnovljivih izvora može imati u dekarbonizaciji energetskeg sustava Unije zahvaljujući tome što nudi izravna rješenja za zamjenu energije koja se temelji na fosilnim gorivima i rješavanje teškog stanja na tržištu. Kako bi se eliminirala uska grla u postupku izdavanja dozvola i radu postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, u postupku planiranja i izdavanja dozvola prednost bi trebalo dati izgradnji i radu postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te razvoju povezane mrežne infrastrukture pri uravnoteženju pravnih interesa u pojedinačnom slučaju, barem za projekte koji su prepoznati kao projekti od javnog interesa. Kad je riječ o zaštiti vrsta, taj bi se prioritet trebao primjenjivati samo ako i u mjeri u kojoj su poduzete odgovarajuće mjere za očuvanje ili povrat populacija vrste u povoljno stanje očuvanosti i ako su u tu svrhu osigurana dostatna financijska sredstva i odgovarajuća područja.

- (9) Solarna energija ključan je obnovljivi izvor energije za okončanje ovisnosti Unije o ruskim fosilnim gorivima i istodobnu tranziciju prema klimatski neutralnom gospodarstvu. Solarna fotonaponska energija kao jedan od najjeftinijih dostupnih izvora električne energije i solarne toplinske tehnologije koje omogućuju grijanje iz obnovljivih izvora s niskim troškovima po jedinici topline mogu se brzo uvesti i izravno koristiti građanima i poduzećima. U tom kontekstu i u skladu s Komunikacijom Komisije od 18. svibnja 2022. pod naslovom „Strategija EU-a za solarnu energiju” pružit će se potpora razvoju otpornog industrijskog lanca vrijednosti solarne energije u Uniji, uključujući u okviru saveza za solarnu fotonaponsku industriju koji će se uspostaviti krajem 2022. Ubrzavanjem i poboljšanjem postupka izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora doprinijet će se proširenju Unijinih kapaciteta za proizvodnju tehnologija čiste energije. Trenutačne okolnosti, a posebno vrlo velika nestabilnost cijena energije, zahtijevaju hitno djelovanje kako bi se osigurali znatno brži postupci izdavanja dozvola i znatno ubrzao tempo ugradnje opreme za solarnu energiju na umjetne konstrukcije, koja je općenito manje složena od instalacija na tlu i koja može brzo doprinijeti ublažavanju učinaka trenutačne energetske krize, pod uvjetom da se održe stabilnost, pouzdanost i sigurnost mreže. Ta bi ugradnja stoga trebala biti predmet kraćih postupaka izdavanja dozvola u usporedbi s drugim projektima u području energije iz obnovljivih izvora.

- (10) Maksimalni rok trajanja postupka izdavanja dozvola za ugradnju opreme za solarnu energiju i s njom povezanih kapaciteta za skladištenje na istoj lokaciji te priključenje na mrežu za postojeće ili buduće konstrukcije izgrađene u svrhe koje nisu proizvodnja solarne energije trebao bi biti tri mjeseca. Za tu bi ugradnju trebalo bi uvesti i posebno odstupanje od zahtjeva za provedbom procjena utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća² jer nije vjerojatno da će one izazvati zabrinutost u vezi s upotrebom prostora ili utjecajem na okoliš. Ulaganje u male decentralizirane instalacije za solarnu energiju kako bi postali potrošači vlastite energije iz obnovljivih izvora jedan je od najučinkovitijih načina na koji potrošači energije mogu smanjiti svoje račune za energiju i osjetljivost na nestabilnost cijena. Državama članicama trebalo bi dopustiti da iz područja primjene tog kraćeg roka i tog odstupanja izuzmu određena područja ili konstrukcije zbog određenih opravdanih razloga.

² Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28.1.2012., str. 1.).

- (11) Instalacije za potrošnju vlastite energije, među ostalim za kolektivne potrošače vlastite energije kao što su lokalne energetske zajednice, doprinose i smanjenju ukupne potražnje za prirodnim plinom, povećanju otpornosti sustava i postizanju ciljeva Unije u pogledu energije iz obnovljivih izvora. Ugradnja opreme za solarnu energiju kapaciteta do 50 kW, uključujući instalacije kolektivnih potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora, vjerojatno neće imati veliki štetni utjecaj na okoliš ili mrežu i ne izaziva sigurnosne probleme. Osim toga, male instalacije uglavnom ne zahtijevaju proširenje kapaciteta na mjestu priključenja na mrežu. S obzirom na trenutačne pozitivne učinke takvih instalacija na potrošače i ograničeni utjecaj na okoliš koji bi mogao nastati, primjereno je dodatno pojednostavniti postupak izdavanja dozvola koji se na njih primjenjuje, pod uvjetom da ne premašuje postojeći kapacitet priključka na distribucijsku mrežu, uvođenjem koncepta pozitivne šutnje administracije u relevantne postupke izdavanja dozvola kako bi se promicala i ubrzala ugradnja takvih instalacija te kako bi se u kratkom roku iskoristile njihove prednosti. Državama članicama trebalo bi dopustiti primjenu praga nižeg od 50 kW zbog njihovih unutarnjih ograničenja, pod uvjetom da prag ostane viši od 10,8 kW. U svakom slučaju, nadležna tijela ili subjekti mogu tijekom postupka izdavanja dozvole u trajanju od mjesec dana odbiti zahtjeve zaprimljene za takve instalacije zbog razloga povezanih sa sigurnošću, stabilnošću i pouzdanošću mreže uz propisno obrazložen odgovor.

- (12) Obnova kapaciteta postojećih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ima znatan potencijal za brzo povećanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, omogućavajući tim smanjenje potrošnje plina. Njome se omogućuje daljnja upotreba lokacija sa znatnim potencijalom za energiju iz obnovljivih izvora, čime se smanjuje potreba za određivanjem novih lokacija za projekte u području energije iz obnovljivih izvora. Obnova kapaciteta vjetroelektrana učinkovitijim turbinama omogućuje održavanje ili povećanje postojećeg kapaciteta, s manjim brojem većih i učinkovitijih turbina. Prednosti obnove kapaciteta su i to što se radi o već postojećem priključku na mrežu, vjerojatna veća potpora javnosti te znanje o utjecajima na okoliš.
- (13) Procjenjuje se da će se kapacitet proizvodnje energije vjetra na kopnu od 38 GW približiti kraju uobičajenog radnog vijeka od 20 godina između 2021. i 2025. Stavljanje tih kapaciteta izvan pogona umjesto obnove dovelo bi do znatnog smanjenja trenutno instaliranih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i dodatno otežalo situaciju na energetsom tržištu. Za održavanje i povećanje kapaciteta Unije za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ključno je hitno pojednostavnjenje i ubrzavanje postupaka izdavanja dozvola za obnovu kapaciteta. U tu se svrhu ovom Uredbom uvode dodatne mjere za daljnje pojednostavnjenje postupka izdavanja dozvola koji se primjenjuje na obnovu kapaciteta projekata u području energije iz obnovljivih izvora. Konkretno, rok od najviše šest mjeseci primjenjiv na postupak izdavanja dozvola za obnovu kapaciteta projekata u području energije iz obnovljivih izvora trebao bi obuhvatiti sve relevantne procjene utjecaja na okoliš. Nadalje, kad god obnova kapaciteta postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ili nadogradnja povezane mrežne infrastrukture koja je potrebna za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav podliježe prethodnoj provjeri ili procjeni utjecaja na okoliš, ona bi trebala biti ograničena na procjenu mogućih znatnih učinaka koji bi proizašli iz promjene ili proširenja u usporedbi s izvornim projektom.

- (14) Kako bi se promicala i ubrzala obnova kapaciteta postojećih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, trebalo bi odmah uspostaviti pojednostavnjeni postupak za priključivanje na mrežu ako obnova kapaciteta dovede do ograničenog povećanja ukupnog kapaciteta u usporedbi s izvornim projektom.
- (15) Kad je riječ o obnovi kapaciteta solarne instalacije, povećanje učinkovitosti i kapaciteta može se postići bez povećanja zauzetog prostora. Time se utjecaj na okoliš instalacije obnovljenog kapaciteta ne bi razlikovao od utjecaja na okoliš izvorne instalacije pod uvjetom da se tijekom postupka ne poveća iskorišteni prostor i da se i dalje poštuju izvorno propisane mjere za ublažavanje utjecaja na okoliš.
- (16) Tehnologija dizalice topline ključna je za proizvodnju grijanja i hlađenja upotrebom obnovljivih izvora energije iz okoliša, među ostalim iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i geotermalne energije. Dizalice topline omogućuju i iskorištavanje otpadne topline i hladnoće. Brzo uvođenje dizalica topline koje upotrebljavaju nedovoljno iskorištene obnovljive izvore energije kao što su energija iz okoliša, geotermalna energija i otpadna toplina iz industrijskog i tercijarnog sektora, uključujući podatkovne centre, omogućuje zamjenu prirodnog plina i drugih kotlova na fosilna goriva rješenjem za grijanje iz obnovljivih izvora, uz istodobno povećanje energetske učinkovitosti. Na taj će se način ubrzati smanjenje upotrebe plina za grijanje, kako u zgradama tako i u industriji. Kako bi se ubrzala ugradnja i upotreba dizalica topline, primjereno je uvesti ciljane kraće postupke izdavanja dozvola za takve instalacije, uključujući pojednostavnjeni postupak za priključivanje manjih dizalica topline na elektroenergetsku mrežu ako ne postoje sigurnosni problemi, ako nisu potrebni daljnji radovi na priključivanje na mrežu i ako ne postoji tehnička nekompatibilnost sastavnih dijelova sustava, osim u slučaju da takvi postupci nisu propisani nacionalnim pravom. Zahvaljujući bržoj i jednostavnijoj ugradnji dizalica topline i većoj upotrebi energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja koji čini gotovo polovinu potrošnje energije u Uniji povećat će se sigurnost opskrbe i pomoći u rješavanju složene situacije na tržištu.

- (17) Pri primjeni rokova za instalaciju opreme za solarnu energiju, obnovu kapaciteta proizvodnih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i za uvođenje dizalica topline, vrijeme tijekom kojeg se postrojenja, njihovi priključci na mrežu i povezana potrebna mrežna infrastruktura grade ili obnavljaju ne bi se trebalo uračunati u te rokove, osim ako se podudara s administrativnom etapom postupka izdavanja dozvola. Usto, vrijeme utrošeno na administrativne etape potrebne za završetak znatnih nadogradnji mreže koje su potrebne da bi se osigurala stabilnost, pouzdanost i sigurnost mreže ne bi se trebalo uračunavati u te rokove.
- (18) Kako bi se dodatno olakšalo uvođenje energije iz obnovljivih izvora, državama članicama trebalo bi dopustiti da zadrže mogućnost dodatnog skraćivanja rokova postupka izdavanja dozvola.
- (19) I dalje se primjenjuju odredbe Konvencije Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša („Aarhuška konvencija”) u pogledu pristupa informacijama, sudjelovanja javnosti u odlučivanju i pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša, a posebno obveze država članica koje se odnose na sudjelovanje javnosti i pristup pravosuđu.

- (20) Načelo energetske solidarnosti opće je načelo u skladu s pravom Unije kako je utvrdio Sud EU-a u svojoj presudi od 15. srpnja 2021. u predmetu C-848/19 P³, Njemačka/Poljska, i primjenjuje se na sve države članice. Zahvaljujući provedbi načela energetske solidarnosti, ovom se Uredbom omogućuje prekogranična distribucija učinaka bržeg pokretanja projekata u području energije iz obnovljivih izvora. Mjere utvrđene u ovoj Uredbi usmjerene su na instalacije za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u svim državama članicama i obuhvaćaju širok raspon projekata, uključujući projekte za postojeće konstrukcije, nove instalacije opreme za solarnu energiju potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora i obnovu kapaciteta postojećih postrojenja. S obzirom na stupanj integracije energetske tržišta u Uniji, svaki rast udjela energije iz obnovljivih izvora u bilo kojoj državi članici trebao bi koristiti i drugim državama članicama u smislu sigurnosti opskrbe i nižih cijena. To bi trebalo pomoći prekograničnom protoku električne energije iz obnovljivih izvora do mjesta gdje je najpotrebnija i osigurati da se električna energija iz obnovljivih izvora proizvedena uz niske troškove izvozi u države članice u kojima je trošak proizvodnje električne energije veći. Osim toga, novougrađeni kapaciteti za energiju iz obnovljivih izvora u državama članicama utjecat će na ukupno smanjenje potražnje za plinom u cijeloj Uniji.

³ Presuda Suda od 15. srpnja 2021., Njemačka protiv Poljske, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

- (21) Člankom 122. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije omogućuje se Vijeću da, na prijedlog Komisije i u duhu solidarnosti među državama članicama, odluči o mjerama primjerenima gospodarskim prilikama, posebno ako se pojave ozbiljne poteškoće u opskrbi određenim proizvodima, osobito u području energetike. S obzirom na nedavne događaje i nedavna djelovanja Rusije, visok rizik od potpunog prekida opskrbe ruskim plinom u kombinaciji s neizvjesnim izgledima za alternative dovodi do ozbiljne prijetnje od poremećaja u opskrbi energijom, daljnjeg povećanja cijena energije i posljedičnog dodatnog pritiska na gospodarstvo Unije. Stoga je potrebno hitno djelovanje.
- (22) Uzimajući u obzir razmjere energetske krize, razinu njezina društvenog, gospodarskog i financijskog učinka te potrebu za što bržim djelovanjem, ova bi Uredba trebala hitno stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije. Njezina valjanost ograničena je na 18 mjeseci, uz odredbu o preispitivanju kako bi Komisija, prema potrebi, predložila njezinu valjanost.
- (23) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom se Uredbom utvrđuju privremena pravila hitne prirode kako bi se ubrzao postupak izdavanja dozvola koji se primjenjuje na proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, s osobitim naglaskom na posebne tehnologije energije iz obnovljivih izvora ili posebne vrste projekata u području energije iz obnovljivih izvora kojima se u kratkom roku može postići brže uvođenje energije iz obnovljivih izvora u Uniji.

Ova se Uredba primjenjuje na sve postupke izdavanja dozvola koji su započeli unutar razdoblja njezine primjene i ne dovodi u pitanje nacionalne odredbe kojima se utvrđuju kraći rokovi od onih utvrđenih u člancima 4., 5. i 6.

Države članice mogu primjenjivati ovu Uredbu i na tekuće postupke izdavanja dozvola u kojima nije donesena konačna odluka prije ... [SL: molimo umetnuti datum stupanja na snagu ove Uredbe], pod uvjetom da se time skraćuje postupak izdavanja dozvola i da su očuvana postojeća zakonska prava trećih strana.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije navedene u članku 2. Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća⁴. Osim toga, primjenjuju se i sljedeće definicije:

1. „postupak izdavanja dozvola” znači postupak koji:
 - (a) obuhvaća sve relevantne administrativne dozvole za izgradnju, obnovu kapaciteta i rad postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora uključujući dizalice topline, postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji, kao i sredstva potrebna za njihovo priključenje na mrežu, uključujući dozvole za priključenje na mrežu i procjene utjecaja na okoliš ako su potrebne; i
 - (b) obuhvaća sve administrativne etape koje započinju potvrdom o primitku potpunog zahtjeva od strane nadležnog tijela i završava obaviješću nadležnog tijela o konačnoj odluci u vezi s ishodom postupka;
2. „oprema za solarnu energiju” znači oprema koja pretvara energiju iz sunca u toplinsku ili električnu energiju, uključujući solarnu toplinsku opremu i solarnu fotonaponsku opremu.

⁴ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

Članak 3.

Prevladavajući javni interes

1. Smatra se da su planiranje, izgradnja i rad postrojenja i instalacija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te njihovo priključivanje na mrežu, povezana mreža te sredstva za skladištenje od prevladavajućeg javnog interesa te da služe javnom zdravlju i sigurnosti pri uspostavljanju ravnoteže pravnih interesa u pojedinačnim slučajevima, za potrebe članka 6. stavka 4. i članka 16. stavka 1. točke (c) Direktive 92/43/EEZ⁵, članka 4. stavka 7. Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁶ te članka 9. stavka 1. točke (a) Direktive 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁷. Države članice mogu ograničiti primjenu tih odredaba na određene dijelove svojeg državnog područja, kao i na određene vrste tehnologija ili na projekte s određenim tehničkim značajkama, u skladu s prioritetima utvrđenima u njihovim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima.

⁵ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

⁶ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

⁷ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.).

2. Države članice osiguravaju, barem za projekte koji su prepoznati kao projekti od prevladavajućeg javnog interesa, da se pri uravnoteženju pravnih interesa u pojedinačnim slučajevima u okviru postupka planiranja i izdavanja dozvola prednost daje izgradnji i radu postrojenja i instalacija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te razvoju povezane mrežne infrastrukture. Kad je riječ o zaštiti vrsta, prethodna rečenica primjenjuje se samo ako i u mjeri u kojoj su poduzete odgovarajuće mjere za očuvanje ili povrat populacija vrste u povoljno stanje očuvanosti i ako su u tu svrhu osigurana dostatna financijska sredstva i odgovarajuća područja.

Članak 4.
Ubrzavanje postupka izdavanja dozvola
za ugradnju opreme za solarnu energiju

1. Postupak izdavanja dozvola za ugradnju opreme za solarnu energiju i sredstava za skladištenje energije na istoj lokaciji, uključujući solarne instalacije integrirane u zgrade i krovnu opremu za solarnu energiju, ugrađene u postojeće ili buduće umjetne konstrukcije, osim umjetnih vodenih površina, ne smije trajati dulje od tri mjeseca, pod uvjetom da glavna namjena tih konstrukcija nije proizvodnja solarne energije. Odstupajući od članka 4. stavka 2. Direktive 2011/92/EU i Priloga II., točke 3. podtočaka (a) i (b), zasebno ili u vezi s točkom 13. podtočkom (a) Priloga II. toj direktivi, takva ugradnja opreme za solarnu energiju izuzima se od zahtjeva, ako je primjenjivo, da podliježe provjeri je li za projekt potrebna procjena utjecaja na okoliš ili od zahtjeva da se provede posebna procjena utjecaja na okoliš.

2. Države članice mogu isključiti određena područja ili konstrukcije iz odredaba stavka 1. zbog zaštite kulturne ili povijesne baštine ili zbog razloga povezanih s nacionalnim obrambenim interesima ili sigurnosnim razlozima.
3. Za postupak izdavanja dozvola za ugradnju opreme za solarnu energiju, uključujući za potrošače vlastite energije iz obnovljivih izvora kapaciteta 50 kW ili manjeg, ako nadležna tijela ne odgovore u roku od mjesec dana od podnošenja zahtjeva, smatra se da je dozvola izdana, pod uvjetom da kapacitet opreme za solarnu energiju ne premašuje postojeći kapacitet priključka na distribucijsku mrežu.
4. Ako primjena praga kapaciteta iz stavka 3. ovog članka dovede do znatnog administrativnog opterećenja ili do ograničenjâ za rad elektroenergetske mreže, države članice mogu primijeniti niži prag pod uvjetom da on ostane iznad 10,8 kW.
5. Sve odluke koje proizlaze iz postupaka izdavanja dozvola iz stavka 1. ovog članka objavljuju se u skladu s postojećim obvezama.

Članak 5.

Obnova kapaciteta elektrana za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora

1. Postupak izdavanja dozvola za obnovu kapaciteta projekata, uključujući dozvole povezane s nadogradnjom sredstava potrebnih za njihovo priključivanje na mrežu ako se obnovom kapaciteta povećava njihov kapacitet, ne smije trajati dulje od šest mjeseci, uključujući procjene utjecaja na okoliš ako su propisane relevantnim zakonodavstvom.

2. Ako se obnovom kapaciteta kapacitet proizvodnih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ne poveća za više od 15 % i bez da se utječe na potrebu da se ocijeni potencijalni utjecaj na okoliš u skladu stavkom 3. ovog članka, priključci na prienosnu ili distribucijsku mrežu dopušteni su u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva nadležnom tijelu, osim ako postoje opravdana sigurnosna pitanja ili tehnička nekompatibilnost sastavnih dijelova sustava.
3. Ako obnova kapaciteta proizvodnih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ili nadogradnja s njom povezane mrežne infrastrukture potrebne za uključenje energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav podliježe provjeri je li za projekt potreban postupak procjene utjecaja na okoliš ili procjena utjecaja na okoliš u skladu s člankom 4. Direktive 2011/92/EU, takva prethodna provjera i/ili procjena utjecaja na okoliš ograničena je na moguće znatne učinke koji bi proizašli iz promjene ili proširenja u usporedbi s izvornim projektom.
4. Ako obnova kapaciteta solarnih instalacija ne podrazumijeva upotrebu dodatnog prostora i ako je u skladu s primjenjivim mjerama za ublažavanje posljedica na okoliš utvrđenima za izvornu instalaciju, projekt se izuzima od zahtjeva da, ako je to primjenjivo, podliježe provjeri je li za projekt potrebna procjena utjecaja na okoliš u skladu s člankom 4. Direktive 2011/92/EU.
5. Sve odluke koje proizlaze iz postupaka izdavanja dozvola iz stavaka 1. i 2. ovog članka javno se objavljuju u skladu s postojećim obvezama.

Članak 5.a

Ubrzavanje postupka izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora i za povezanu mrežnu infrastrukturu potrebnu za integraciju energije iz obnovljivih izvora u sustav

Države članice mogu izuzeti projekte u području energije iz obnovljivih izvora, projekte skladištenja energije i projekte elektroenergetske mreže koji su potrebni za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav od procjene učinka na okoliš na temelju članka 2. stavka 1. Direktive 2011/92/EU i procjena zaštite vrsta na temelju članka 12. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ, kao i članka 5. Direktive 2009/147/EZ, pod uvjetom da se projekt treba provesti na posebnom području za energiju iz obnovljivih izvora ili mrežu za povezanu mrežnu infrastrukturu koja je potrebna za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav, ako su države članice odredile takva područja, i da je to područje predmet strateške procjene okoliša u skladu s Direktivom 2001/42 ili da je bilo predmet takve procjene. Nadležno tijelo osigurava da se na temelju postojećih podataka primjenjuju odgovarajuće i razmjerne mjere ublažavanja kako bi se osigurala usklađenost s člankom 12. stavkom 1. Direktive 92/43/EEZ i člankom 5. Direktive 2009/147/EEZ ili, ako one nisu dostupne, operator plaća novčanu naknadu za programe zaštite vrsta kojima se osigurava ili poboljšava stanje očuvanosti pogođenih vrsta.

Članak 6.

Ubrzavanje uvođenja dizalica topline

1. Postupak izdavanja dozvole za ugradnju dizalica topline kapaciteta električne energije do 50 MW ne smije trajati dulje od mjesec dana, a u slučaju dizalica topline iz zemlje dulje od tri mjeseca.
2. Osim ako postoje opravdani sigurnosni problemi, ako su potrebni daljnji radovi na priključivanju na mrežu ili ako postoji tehnička nekompatibilnost sastavnih dijelova sustava, priključci na prijenosnu ili distribucijsku mrežu dopušteni su nakon obavijesti nadležnom tijelu za:
 - (a) dizalice topline kapaciteta električne energije do 12 kW; i
 - (b) dizalice topline kapaciteta električne energije do 50 kW koje je ugradio potrošač vlastite energije iz obnovljivih izvora, pod uvjetom da kapacitet instalacije potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora iznosi najmanje 60 % kapaciteta dizalice topline.
3. Države članice mogu isključiti određena područja ili konstrukcije iz odredaba ovog članka zbog zaštite kulturne ili povijesne baštine ili zbog razloga povezanih s nacionalnim obrambenim interesima ili sigurnosnim razlozima.
4. Sve odluke koje proizlaze iz postupaka izdavanja dozvola iz stavaka 1. i 2. ovog članka javno se objavljuju u skladu s postojećim obvezama.

Članak 7.

Rokovi za postupak izdavanja dozvola za ugradnju opreme za solarnu energiju, obnovu kapaciteta proizvodnih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i za uvođenje dizalica topline

Pri primjeni rokova iz članaka 4., 5. i 6., sljedeće vrijeme ne uračunava se u te rokove osim ako se podudara s drugim administrativnim etapama postupka izdavanja dozvola:

- (a) vrijeme tijekom kojeg se postrojenja, njihovi priključci na mrežu i, s ciljem osiguravanja stabilnosti, pouzdanosti i sigurnosti mreže, povezana potrebna mrežna infrastruktura grade ili se njihov kapacitet obnavlja; i
- (b) vrijeme utrošeno na administrativne etape potrebne za završetak znatnih nadogradnji mreže koje su potrebne da bi se osigurala stabilnost, pouzdanost i sigurnost mreže.

Članak 8.

Preispitivanje

Komisija najkasnije do 31. prosinca 2023. provodi preispitivanje ove Uredbe s obzirom na razvoj sigurnosti opskrbe i cijena energije te potrebu za daljnjim ubrzavanjem uvođenja energije iz obnovljivih izvora. Izvješće o glavnim nalazima tog preispitivanja podnosi Vijeću. Komisija može na temelju tog izvješća predložiti produljenje valjanosti ove Uredbe.

Članak 9.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se tijekom razdoblja od 18 mjeseci od stupanja na snagu.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica
